

Projekt *Land Escapes*
(foto Petra Lacinová)

Petra Lacinová

Land Escapes

**Útěky z nepřírody
do přírody velkoměsta**

**„Dětství je nevinný
jak vnitrobloky
schováš se tam různě
v křovích“**

Jonáš Zbořil, *Podolí*³²⁰

Pro mne je křoví „schovka“. Hmota, do které zalezete a nikdo vás nevidí. Cestičky, tunely, skrýše, šustění a praskání větví. Zvířata, kterých se leknete stejně strašně jako ona vás. Absolutně neobhospodařovaná, neopečovaná rostlina – možná zvenku ji sem tam někdo zastříhne, omezí, zkrátí, ale uvnitř je malý vágní terén, který si žije zcela vlastním životem. Křoví je nespoutaná divokost plná tajemství.

Z dětství se mi vybavuje vzpomínka na sbírání malin u babičky na zahradě. Jako dítě jsem strašně ráda něco sbírala, a pokud šlo o něco červeného a tak sladkého, jako jsou maliny, byla jsem v sedmém nebi. A přitom schovaná v křoví hustého maliní. Maliníky byly podél hranice zahrady se sousedem, který měl za kovovým drátem také maliny. Samozřejmě šlo o to, netrhat jeho maliny, ale ty naše. Soused v téhle vzpomínce působí jako přízrak, který každé dítě, které utrhne jeho malinu, zavře do sklepa, naloží na lopatu a hodí do pece. Stejně jsme drát tajně podlézali a jeho maliny trhali. Hranice schovaná uprostřed křoví, kam nikdo nevidí, přirozeně láká ke svému překračování. Uprostřed křoví jako by pravidla přestala platit a vnitřní i vnější meze mizejí či se posouvají o kus dál.

Další má dětská vzpomínka je také „na hraně“. Křoví má asi opravdu moc lákat k překračování hranic a provokování skrytých i temných stránek duše. Husté křoví pámelníku, to místo mezi místy mezi autobusovou zastávkou, fotbalovým hřištěm a hasičskou nádrží v naší vesnici, bylo vždy epicentrem setkávání místních dětí. My tři sourozenci jsme jako „náplava z města“ do party moc nezapadli, takže nám nezbylo než být v tiché opozici a zabavovat se povětšinou sami. Jednou, když místní děti na svém obvyklém stanovišti nebyly, prolézali jsme chodbičky pámelníku a prozkoumávali jejich království. Narazili jsme na dobře ukrytou stavbičku z větví a v rámci tiché nevypsané „války místňákům“ jsme bunkr zbořili. Absurdní pak bylo, že jsme se na základě našeho podlého činu s nimi skamarádili, neboť jsme ještě podleji tvrdili, že to udělali „ňáký fakt divný velký kluci“ a oni nás tedy za naše svědectví a spolčení se proti neexistujícímu nepříteli vzali mezi sebe. V křoví jsou zákony příčiny a důsledku opravdu nevyzpytatelné...

Do křoví jsem při fotografování cyklu *Land Escapes* často zalézala. Schovávala jsem se hlavně před lidmi a civilizací. Křoví mělo opět posloužit jako schovka pro mé překračování hranic, tedy hranic běžného myšlení, za nimiž vnímám dimenzi spojenou s inspirací, tvorbou a potřebou umění celkově. Křoví v tomto procesu fungovalo jako vchod do tohoto jiného světa. Umožnilo mi tvořivé útoky z nepřírody do přírody velkoměsta.

Žila jsem tehdy v Berlíně. Fascinující město. Ale nikdy jsem nestrávila tolik času jen ve městě, mezi domy, aniž bych po celé týdny alespoň zahlédla horizont krajiny. Tam jsem si poprvé bytostně uvědomovala, jak mi příroda strašně moc chybí a jaký to byl luxus mít ji u nosu nebo do ní odjíždět každý víkend. Připadala jsem si tam prostě trochu uvězněná a stýskalo se mi po otevřené krajině a živé přírodě.

A pak jsem jednoho večera, natěšená na zítřejší odjezd domů, vypila trochu víc vína a zakopla o zrcadlo v koupelně. Sedm let neštěstí začalo pořádnou kocovinou. Střepey mi ale přesto bylo líto vyhodit. Jezdila jsem s foťákem a střepey zrcadla na kole po Berlíně a přemýšlela, co s nimi. Téma potřeby propojení s přírodou, kterou jako bych od dětství měla v krvi, ale která mi ve velkoměstě chyběla, už

Najít mimo řád města
a světa místo, kde můžete
svobodně testovat sebe
sama. Dekonstruktivisticky
rozložit své tělo a zkoušet
je jako chameleon napojit
na svět okolo. Vágní terén
křoví velkoměsta Berlína
slouží výtvarnici Petře
Lacinové „jako schovka
pro překračování hranic“.
V jejím projektu *Land
Escapes* fungoval „jako
vchod do tohoto jiného
světa“, umožňující tvořivé
útoky z *nepřírody do přírody
velkoměsta* (Petra Lacinová,
projekt *Land Escapes*, Berlín)

Projekt *Land Escapes* (foto Petra Lacinová)

bylo nastartované v podvědomí a skrze tyhle fotky jen vylezlo na povrch. Vyjádřilo samo sebe fotografiemi obrazů, které se mi intuitivně poskládaly před objektiv.

Nejdříve jsem hledala zákoutí na fotografování v parcích. Svobodu tvorby mi tam ale často narušovali kolemjdoucí. Poháněla mě (ne)jasná vize a zajímavá dětinská natěšenost, jestli se mi zas podaří chameleonsky se napojit na nějaký strom či větev. Ale zároveň jsem se cítila dost nepatřičně ve světě plném lidí, kde všichni dělají všechno možné, ale málokdo si tam hraje se střepey zrcadla, kouká při tom do foťáku a podivně protahuje, vystrkuje, ohýbá, natahuje či krčí levou ruku. Proto jsem hledala „zelená místa“ za hranicí prostoru určeného pro lidi, kteří rádi chodí po vyznačených cestách. Za hranicí míst s jasně vymezenou funkcí a pravidly, kde svobodomyšlný experiment už nepůsobí nemístně.

Dobrodružně jsem objevovala další místa, kde by moje zrcadlová hra fungovala: zarostlé parcely mezi bloky, pruhy křoví okolo silnice, staré zahrady... Jedno z těch míst si vybavuji dost silně. Cítila jsem se tam asi tak, jako se mohli cítit hrdinové filmu *Cesta do pravěku* – tedy se směsí prožívaného dobrodružství, zvědavosti i zábleskem svíravého strachu. I když co mi asi tak mohlo hrozit? V opuštěné zahradě s popadanými větvemi, porostlé břechanem, s rozmístěnými hromadami suti a odpadků sice nehrozilo, že potkám paní venčící psa nebo běžce v trikotu a že mě budou zvědavě okukovat, co to fotím, ale ocitnutí se na místě bez řádu a pravidel přeci jen způsobovalo pocit určité nejistoty. Nejsem zas tak bojácná, nejistota mě vlastně láká, protože (konečně) otevírá prostor za nudnou jistotou, nicméně potkat na takovém místě člověka by bylo dost děsivé. I pohyb ptáků ve větvích nebo proběhnuvší kočka mi naháněly husí kůži.

Úleva z vymknutí se kontrole byla tedy vykoupena překonáním zárodků strachu. Křoví těchto podivných míst mě dokázalo pohltnout ze všech stran, a tak nejpříroze- něji umožnilo iluzi splynutí s rostlinou skrze pohled hledáčku a odraz protějšiho. Vlastně to nebyla iluze, ale fakt – křoví mě integrovalo do svých útrob, schramstlo, a fotografie pak zaznamenala, jak sebou vzájemně prorůstáme. Já jsem byla křo- vím – a křoví bylo mnou. Pracovala jsem intuitivně, nevědomě, a i teď s odstupem času se snažím příliš nešťourat v tom, co tehdy vzniklé fotky vlastně znamenají. Ráda ponechávám vnímateli prostor a dílu nějaké tajemství.

Křoví je zvláštní prostor. Oddělí vás od okolního řádu a konvencí a otevře vám nový mentální i fyzický prostor, ve kterém najednou nevíte, jak se chovat. Vágní terén mi umožnil zaskočit samu sebe. Překvapivě nahlédnout do sebe skrze na- stavené zrcadlo a vytvořit něco, co jsem nečekala. Stíněnost a hustota křoví má v sobě potenciál otvírat nepoznané horizonty. A ta trocha ambivalentní nejistoty za to prostě stojí.

